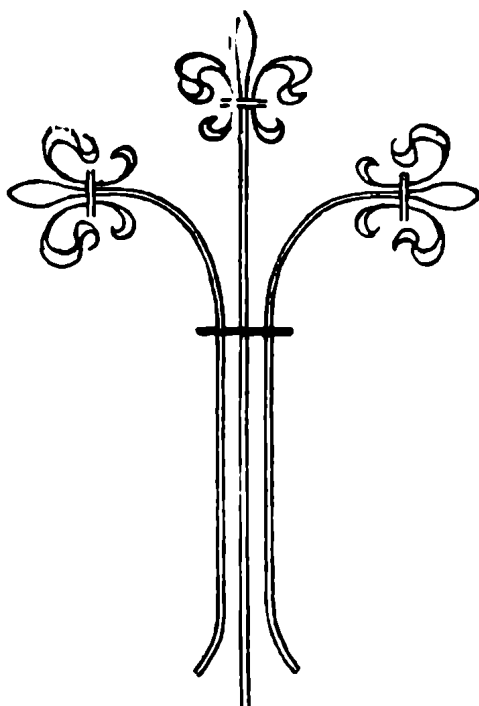

S V. LUDVÍK M. GRIGNION
Z MONTFORTU

TAJEMSTVÍ MARIINO

4. VYDÁNÍ

PŘELOŽIL R. M. DACÍK O. P.

EDICE KRYSTAL L. P. 1947

Nihil obstat
P. Dr Silv Braito O. P.
Ordinis Censor

Imprimatur
P. Thomas M. Dittl,
Prior Provincialis Ord. Praed.

Nihil obstat
P. Dr Ant. Čala O. P.
Censor ex offio

Imprimatur
† Dr Stanislaus Zela,
Vicarius Capitularis
Olomucii, die 20. Martii 1947
N. 4955

Předkládám ti, vyvolená duše, tajemství, jemuž mě naučil Nejvyšší a jež jsem nemohl najít v žádné knize staré ani nové. Svěřuji ti je v Duchu svatém s podmínkou: 1. že se o ně sdělíš jen s osobami, které toho zasluhují pro své modlitby, almužny, umrtvování, pronásledování a pohrdnutí světem. 2. Že ho použiješ k tomu, aby ses stala svatou a nebeskou, neboť toto tajemství se stává velkým jen v té míře, v níž ho duše užívá. Dej tedy velmi pozor, abys nezůstala nečinná s rukama založenýma; mé tajemství by se ti stalo zhoubným a mohlo by se obrátit k tvé záhubě. 3. S podmínkou, že budeš děkovat Bohu po všechny dny svého života za milost, kterou ti udělil, že tě naučil tajemství, jež nezasluguješ vědět.

V té míře, v níž ho budeš užívat v pravidelném denním životě, pochopíš cenu a vznešenost, jež poznáváš na počátku jen nedokonale pro množství svých těžkých hříchů a skrytou samolásku.

Než pokročíš dále, zadrž na okamžik přirozenou touhu, jež tě pudí k poznání pravdy, a pomodli se zbožně *Ave, maris stella*¹ a *Veni, Creator*.² abys sis vyprosila od Boha milost pochopiti a zakoušeti božské tajemství.

Protože mám málo času k psaní a ty ke čtení, řeknu vše zkráceně.

Duše, živý obraze Boží, vykoupená drahocennou krví Ježíše Krista, Bůh chce, aby ses stala svatou jako on v tomto životě a oslavou jako on v životě po smrti. Získání svatosti Boží je tvé jisté povolání. K tomu musí směřovat všechny tvé myšlenky, slova i skutky, všechna tvá utrpení a všechna hnutí tvého života. Jinak odporuješ Bohu, nekonajíc to, k čemu tě stvořil a nyní zachovává. Ó, jak podivuhodné dílo! Prach proměněn ve světlo, ohavnost v čistotu, hřích ve svatost, tvor ve svého Stvořitele a člověk v Boha!³ Podivuhodné dílo, opakuji, ale dílo nesnadné samo v sobě a nemožné pouhé přirozenosti. Jen Bůh svou milostí, milostí bohatou a mimořádnou, může to dokázati. A stvoření celého vesmíru není takovým veledílem, jako toto.

Duše, jak se zachováš? Jaké prostředky si vyvolíš, abys kráčela, kam tě Bůh zve? Prostředky spásy a svatosti jsou všem známy; jsou označeny v evangeliu, vyloženy učiteli duchovního života, prováděny světcí a jsou potřebné všem, kdož chtějí dojít spásy a dokonalosti. Jsou to: pokora srdce, ustavičná modlitba, všestranné umrtvování, odevzdanost do vůle Boží a podrobení se vůli Boží.

II. POTŘEBA DOKONALÉ POBOŽNOSTI K PANNĚ MARIII.

K použití všech těchto prostředků spásy a svatosti je naprosto třeba milosti Boží, a ta, menší nebo větší, je dána všem, neboť třebaže je Bůh nekonečně dobrý, nedává stejně silné milosti všem, ačkoliv dostatečnou dává každému. Věrná duše s velkou milostí vykoná velký skutek, s malou milostí malý skutek: cena a vznešenost milosti dané Bohem a uchopené duší dává cenu a vznešenost našim skutkům. To jsou nezvratné zásady. Všechno se soustřeďuje na to, aby se našel snadný prostředek, jak dostat od Boha potřebnou milost, abychom se stali svatými. A tomu tě chci naučiti. Avšak pravím, že třeba nalézt Marii, abychom našli tuto milost, protože :

1. Jen Maria našla milost u Boha i pro sebe i pro každého člověka zvlášť. Patriarchové a proroci, všichni svatí Starého Zákona, nemohli nalézt této milosti.

2. Ona dala bytí a život Původci veškeré milosti, a proto se nazývá Matkou milosti, *Mater gratiae*.

3. Bůh otec, od něhož vychází každý dar dokonalý a každá milost jako ze svého podstatného pramene, dává jí svého Syna, dal jí všechny své milosti, takže, jak praví svatý Bernard, vůle Boží jí byla dána v něm a s ním.

4. Bůh ji vyvolil za pokladnici, správkyňi a rozdělovatelku všech svých milostí, takže všechny jeho milosti a všechny jeho dary procházejí jejíma rukama a podle moci, kterou nad nimi dostala, jak praví sv. Bernardin, dává komu chce, jak chce a kolik chce milostí věčného Otce, ctností Ježíše Krista a darů Ducha svatého.

5. Jako v řádu přirozeném musí mít dítě otce a matku, tak v řádu milosti musí mít pravé dítě Církve Boha za Otce a Marii za Matku. A honosí-li se někdo, že má Boha za Otce, a nemá k Marii něžnosti pravého dítěte, to je podvodník, jenž má otcem leda dábla.

6. Poněvadž Maria utvořila Hlavu předurčených, již jest Ježíš Kristus, je rovněž na ní utvářeti údy této Hlavy, jimiž jsou praví křesťané, neboť matka neutváří hlavu bez údů ani údy bez hlavy. Kdokoliv tedy chce býti údem Ježíše Krista, plného milosti a pravdy, musí být utvářen v Marii milostí Ježíše Krista, jenž v ní

přebývá v plnosti, aby byl v plnosti sdělován pravým údům Ježíše Krista a jejím pravým dětem.

7. Duch svatý, vzav si Marii za nevěstu a zplodiv v ní, skrze ni a z ní Ježíše Krista, toto veledílo, vtělené Slovo, protože jí nikdy nezapudil, neustále plodí po všechny dny v ní a skrze ni způsobem tajemným, ale skutečným, vyvolené.

8. Maria přijala od Boha zvláštní vládu nad dušemi, aby je živila a dávala jim vzrůst v Bohu. Sv. Augustin praví také, že všichni předurčení jsou v lůně Mariině a že vycházejí, jen když je dobrá Matka rodí k životu věčnému. Podobně jako dítě přijímá všechnu svou výživu od své matky, která mu ji dává úměrně s jeho slabostí, tak předurčení přijímá svou duchovní výživu a všechnu svou sílu od Marie.

9. Marii řekl Bůh Otec: *In Jacob inhabita*, Má dcero, přebývej v Jakubovi, to znamená, v mých vyvolených, předobrazených Jakubem. Marii řekl Bůh Syn: *In Israel haereditare*, Má drahá Matko, měj své dědictví v Izraeli, to je v předurčených. Konečně Marii řekl Duch sv.: *In electis meis mitte radices*, Zapušť, má věrná snoubenko, kořeny v mých vyvolených. Kdo

je tedy vyvolený a předurčený, má svatou Pannu u sebe, totiž ve své duši, dovoluje jí zapustiti tam kořeny hluboké pokory, žhavé lásky a všech ctností.

10. Maria je nazvána svatým Augustinem, a je ve skutečnosti, živým kadlubem Boha, *forma Dei*, to znamená, že jen v ní se utvořil přirozeně Bohočlověk, a to znamená rovněž, že jen v ní se může přirozeně přetvořit člověk v Boha, pokud je toho schopna lidská přirozenost milostí Ježíše Krista.

Sochař může přirozeně vytvořit sochu nebo poprsí dvěma způsoby: 1. buďto použije své dovednosti, síly, vědomosti a dobrých nástrojů, aby vytvořil obraz v beztvárné a tvrdé hmotě; 2. nebo jej vyleje do formy. První způsob je zdlouhavý a obtížný, přivádí mnoho nehod. Stačí často jediný špatný úder dlátem nebo kladivem, aby se zkazilo celé dílo. Druhý způsob je rychlý, snadný a příjemný, téměř bez námahy a útraty, jen když je nástroj dokonalý a představuje věc přirozeně a když je látka, jíž používá, dosti tvárná a nijak se nevzpírá jeho ruce.

Maria je velký nástroj Boží, utvořený Duchem svatým k přirozenému vytvoření Boha-

člověka hypostatickým spojením a k vytváření člověka-Boha milostí. Nechybí této formě žádný rys božství. Kdokoliv se do něho vrhne a nechá se volně zpracovati, přijímá zde všechny rysy Ježíše Krista, pravého Boha, způsobem jemným a přizpůsobeným lidské slabosti bez mnoha utrpení a námah, způsobem bezpečným a nemusí se bát šálení, neboť ďábel nikdy neměl a nebude mítí přístupu k Marii, a konečně způsobem svatým a neposkvrněným, bez stínu nejmenší poskvrny hříchu. Ó, jaký rozdíl je mezi duší přetvořenou v Ježíše Krista cestami obyčejnými, která spoléhá jako sochař na svou zručnost a dovednost, a mezi duší docela tvárnou, jemnou, měkkou, která nespolehajíc na sebe, vrhá se v Marii a nechává se v ní utvářeti činností Ducha sv.! Kolik je skvrn, kolik chyb, kolik temnot, kolik klamů, kolik přirozeného a lidského je v první, a jak je druhá čistá, božská a podobná Ježíši Kristu!

Není a nebude nikdy tvora, v němž by byl Bůh větší – mimo sebe samého – než v přesvaté Marii, aniž vynímáme blahoslavené cherubíny a nejvyšší serafy v samém ráji. Maria je rájem Božím a nevýslovným světem, do něhož vstoupil Syn Boží, aby v něm tvořil divy, aby ho

střežil a měl v něm zalíbení. Bůh stvořil pro člověka poutníka svět, na němž přebýváme, a pro člověka blaženého stvořil svět, jímž je nebe. Ale stvořil ještě jiný svět pro sebe, jemuž dal jméno Maria; svět neznámý téměř všem smrtelníkům zde na zemi a nepochopitelný všem andělům a všem blahoslaveným, kteří ve výšinách nebeských jsou v takovém úžasu z vidění Boha tak nesmírně vznešeného nad ně všechny, tak odděleného a skrytého ve svém světě, v přesvaté Marii, že neustále volají: Svatý, Svatý, Svatý!

Blahoslavená a tisíckrát blahoslavená je duše zde na zemi, jíž Duch svatý zjevuje tajemství Mariino a dává jí je poznati, jíž otvírá tuto uzavřenou zahradu a dovoluje do ní vstoupiti, jíž dává přístup k této zapečetěné studnici a dovoluje jí z ní čerpati a z ní píti dlouhými doušky živé vody milosti. Tato duše nalezne jen Boha bez tvora v tomto milostném tvorů, ale Boha nekonečně vznešeného a svatého a zároveň nekonečně shovívavého a přizpůsobeného její slabosti. Protože Bůh je všude, můžeme jej nalézt všude, i v pekle, ale není místa, na kterém by ho mohl tvor nalézt sobě bližšího, přizpůsobenějšího své slabosti, než v Marii,

protože z toho důvodu do ní sestoupil. Všude jinde je chlebem silným a chlebem andělským, ale v Marii je chlebem pro děti.

Nepředstavujme si tedy s několika falešnými osvícenci, že Maria, jsouc tvor, je překážkou spojení se Stvořitelem; to nežije už Maria, to sám Ježíš Kristus, to sám Bůh žije v ní. Její přetvoření v Boha daleko přesahuje přetvoření sv. Pavla a ostatních svatých, že tak ani nebe není vyvýšeno nad zemí. Maria je stvořena jen pro Boha! A jsouc daleka toho, aby zastavovala u sebe duši, která se jí vrhá do klína, naopak, ona jí vrhá ihned do Boha a spojuje s ním tím dokonaleji, čím dokonaleji se duše spojuje s ním. Maria je podivuhodná ozvěna Boha, která odpovídá jen »Bůh«, když voláme »Maria«, která oslavuje jen Boha, když se svatou Alžbětou ji nazýváme blahoslavenou. Kdyby falešní osvícenci, kteří byli bídne oklamáni ďáblem i v modlitbě, uměli nalézt Marii a prostřednictvím Marie Ježíše, neutrpěli by tak hrozná pády. Jestliže jsme jednou našli Marii a Marii Ježíše a Ježíšem Boha Otce, našli jsme všechno dobro, praví svaté duše: *Inventa atd.* Praví *všechno*, nic nevyjímaje: všechnu milost a všechnu přátelství Boží, všechnu bezpečnost

proti nepřátelům Božím, všechnu pravdu proti lži, všechnu snadnost a všechno vítězství proti úkladům spásy, všechnu rozkoš a všechnu radost v hořkostech života.

To neznamená, že ten, kdo našel Marii pravou pobožností, je osvobozen od křížů a utrpení. Naopak, daleko více na něho útočí než na jiného, protože Maria, jsouc matkou živých, dává všem svým dítkám částku stromu života, jímž jest kříž Ježíšův, ale dávajíc jim mnoho křížů, vyprošuje jim i milost, aby je snášeli trpělivě a radostně, takže kříže, které ona dává svým služebníkům, jsou spíše rozkošemi nebo sladkými kříži než kříži hořkými. A cítí-li oni zároveň hořkost kalichu, jež musí nezbytně pít, aby se stali přáteli Božími, útěcha a radost této Matky, jež vystřídá smutek, je nekonečně povzbuzuje k snášení křížů ještě těžších a hořčích.

Nesnáz tedy záleží v umění nalézt opravdu přesvatou Marii, abychom našli veškeru bohatou milost. Bůh, jsa svrchovaným Pánem může nám dáti sám bezprostředně, co zpravidla dává prostřednictvím Marie. Nemůžeme ani bez nerozvážnosti tvrditi, že leckdy tak neučiní. Avšak podle řádu, stanoveného božskou Moudrostí, dává se lidem obyčejně jen

prostřednictvím Marie v řádu milosti, jak praví svatý Tomáš. Chceme-li se blížiti k němu a spojití se s ním, musíme použítí téhož prostředku, jehož on použil, aby sestoupil k nám, aby se stal člověkem a sdělil nám své milosti. Prostředkem tedy k nalezení milosti, a to bohaté milosti, je pravá pobožnost k Marii.

Třeba však poznamenati, že je mnoho pravých pobožností k nejsvětější Panně (zde totiž nemluvím o falešných).

První záležití v tom, že člověk plní křesťanské povinnosti, vystříhá se hříchu smrtelného. Pracujeme více z lásky než ze strachu a modlíme se čas od času k Panně Marii, ctíce ji jako Matku Boží, bez nějaké zvláštní úcty k ní.

Druhá záležití v tom, že máme k svaté Panně city dokonalejší úcty, lásky, důvěry a vážnosti. Vede nás, že se dáváme do jejich bratrstev, modlíme se třetinu růžence, nebo celý, máme úctu k obrazům nebo oltářům Mariiným, vzdáváme jí veřejně chválu, vstupujeme do jejich družin. Jestliže se přitom zdržujeme hříchu, je tato pobožnost dobrá, svatá a chvályhodná; ale není tak dokonalá, jako následující, ani tak schopná vytrhnouti duše z tvorů a z nich samých, aby se spojily s Ježíšem Kristem.

III. PRAVÁ POBOŽNOST K PANNĚ MARIÍ

Třetí pobožnost k svatě Panně, známá a konaná od velmi málo osob, je ta, kterou vám chci nyní odhaliti, vyvolené duše. Záleží v tom, že se zcela odevzdáme nejvyšší Panně jako otroci, abychom zcela náleželi Ježíši Kristu skrze Marii, a pak že konáme všechny věci s Marií, v Marii, skrze Marii, pro Marii, abychom je konali dokonaleji s Ježíšem, v Ježíši, skrze Ježíše a pro Ježíše, svůj poslední cíl. Vysvětlím tato slova.

K vykonávání této vznešené pobožnosti pravím na prvním místě, že je třeba zvoliti si význačný den, abychom dali, zasvětili a obětovali Ježíši skrze Marii dobrovolně a z lásky, beze strachu, zcela, bez jakékoli výhrady, své tělo a svou duši, své tělo se všemi údy a smysly, svou duši se všemi schopnostmi, své statky vnější a majetek, jako dům, rodinu, příjmy, své statky vnitřní, totiž své zásluhy, milosti, ctnosti, své dobré skutky minulé, přítomné i budoucí, jedním slovem : vše, co máme v řádu přirozeném a v řádu milosti, a vše, co můžeme

míti budoucně v řádu přirozeném, řádu milosti nebo slávy, a to bez jakéhokoliv vyhrazování, třeba jen haléře, vlasu nebo nejmenšího úkonu, a bez očekávání jakékoliv jiné odměny za svou oběť než jen cti, že náležíme Ježíši Kristu skrze ni a v ní, i kdyby tato nebeská Královna nebyla – jakož vždy je – nejštědřejší a nejvděčnější k tvorům.

Třeba zde poznamenati, že touto pobožností duše obětuje Ježíši rukama Mariinýma, co má nejdražšího a co nevyžaduje žádný řeholní řád, totiž právo rozhodovati o hodnotě svých modliteb, almužen, umrtvování, takže nechává veškero nakládání svaté Panně, aby podle své vůle jich použila k větší slávě Boží, jak sama poznává dokonale.

Necháváme jí k použití všechnu hodnotu zadostčinící a výprosnou svých dobrých skutků. Proto po obětování, jež jsme učinili, třebaže bez jakéhokoliv slibu, nejsme již téměř pány žádného dobra, které konáme. Přesvatá Panna je může přivlastňovat buď některé duši v očištění, aby jí ulehčila nebo ji vysvobodila, nebo ubohému hříšníkovi, aby ho obrátila, atd.

Touto pobožností klademe i své zásluhy do rukou přesvaté Panně, ale to proto, aby je

chránila, rozmnožovala, zkrašlovala, poněvadž nemůžeme se sdílet s druhými o zásluhy milosti posvěcující, tím méně o zásluhy slávy. Avšak dáváme jí všechny své modlitby a dobré skutky, pokud jsou vyprošující a zadostčinicí, aby je rozdělovala a přivlastňovala, komu chce. A jestliže po takovémto zasvěcení svatě Panně bychom rádi pomohli některé duši v očistci, zachránili některého hříšníka, přispěli na pomoc svými modlitbami, almužnami, umrtvováním a oběťmi některému ze svých přátel, musíme ji pokorně prositi a spokojiti se s tím, jak tu rozhodne, a aniž poznáme její rozhodnutí, budeme přesvědčeni, že hodnota našich skutků, jsouc rozdílena touže rukou, které Bůh používá k udílení svých milostí a darů, musí přispěti k jeho větší slávě.

Řekl jsem, že tato pobožnost záleží v tom, že se darujeme Marii jako otroci. Třeba poznamenati, že jsou tři druhy otroctví. První je otroctví od přirozenosti; lidé dobří i zlí jsou tímto způsobem otroky Božími. Druhé je otroctví nucené; ďábli a zavržení jsou tímto způsobem otroky Božími. Třetí je otroctví dobrovolné a z lásky; a tím se musíme obětovati Bohu prostřednictvím Marie způsobem nejdo-

konalejším, jehož může použít tvor, aby se daroval Stvořiteli.

Všimněte si ještě, že je velký rozdíl mezi služebníkem a otrokem. Služebník chce plat za svou službu, otrok ho nemá. Služebník může svobodně kdykoliv opustiti svého Pána, slouží jen na čas; otrok jej nemůže podle práva opustit, náleží Pánu navždy. Pán nemá práva nad životem a smrtí svého služebníka, ale má nad svým otrokem, takže by ho mohl usmrtit, aniž by byl znepokojován spravedlností. Křesťané nečiní takové otroky; jen Turci a modláři si tak počínali. Šťastná, tisíckrát šťastná je duše svobodná, která se zcela zasvěcuje Ježíši skrze Marii jako otrokyně lásky, když setřásla na křtu tyranské otroctví ďáblovo.

IV. VZNEŠENOST TĚTO POBOŽNOSTI

Potřeboval bych mnoho osvícení, abych dokonale popsal vznešenost tohoto cvičení; řeknu jen stručně:

1. Dáti se takto Ježíši rukama Mariinýma, znamená napodobovati Boha Otce, jenž nám dal svého Syna skrze Marii a jenž nám uděluje své milosti jen prostřednictvím Marie. To znamená napodobovati Boha Syna, jenž přišel k nám skrze Marii a dal nám příklad, abychom činili, jako on učinil, povzbudil nás, abychom šli k němu použitím téhož prostředku, jehož použil, aby přišel k nám, totiž Marie. To znamená napodobovati Ducha svatého, jenž nám udílí své milosti a své dary prostřednictvím Marie. Není spravedливо, praví sv. Bernard, aby se vracela milost k svému Původci týmž řečištěm, kterým nám přitekla?

2. Jíti takto k Ježíši prostřednictvím Marie, znamená opravdu ctíti Ježíše Krista, protože to znamená ukazovati, že nejsme hodni blížiti se přímo a sami k jeho nekonečné svatosti pro své hříchy a že potřebujeme Marie, jeho svaté

Matky, aby byla naší ochránkyní a prostřednictvím u něho, jenž je naším prostředníkem. Blížíme se k němu jako k svému prostředníku a bratru a zároveň se pokořujeme před ním jako před svým Bohem a soudcem, jedním slovem: cvičíme se v pokoře, která vždy uchvacuje srdce Boží.

3. Zasvětit se takto Ježíši prostřednictvím Marie, znamená vložit do rukou Mariiných své dobré skutky, jež, třebaže se zdají dobré, jsou velmi často pokálené a nehodné pohledu a přijetí Boha, před nímž hvězdy nejsou čisté. Ó, prosme tuto dobrou Matku a Velitelku, aby přijala náš ubohý dar, aby ho očistila, posvětila a zkrášlila, tak aby jej učinila hodným Boha.

Všechn zisk naší duše je menší před Bohem, Hospodářem, aby získal jeho přátelství a jeho milost, než by bylo před králem červivé jablko chudého venkovana, nájemce jeho Veličenstva, k zaplacení nájemného. Co by učinil tento chudák, kdyby byl důvtipný a kdyby dobře pochodil u královny? Dal by jí své jablko a královna by z lásky k chudému venkovanu a z úcty ke králi odstranila z tohoto jablka, co by bylo červivé a zkažené,

a vložila je na zlatou mísu ověncenou květy. Zdaž by se král mohl zdráhati je přijmouti i s radostí z rukou královny, která miluje tohoto venkovana? *Modicum quid offerre desideras, manibus Mariae tradere cura, si non vis sustinere repulsam.* Chcete-li něco obětovat Bohu, praví sv. Bernard, vložte to do rukou Mariiných, nechcete-li býti odmítnuti od Boha, protože vše, co konáme, je maličkost.

Než, vložme to do rukou Mariiných touto pobožností. Jak my se jí darujem zcela, pokud to možno, a zbavíme se všeho k její cti, bude k nám nekonečně štědřejší a dá nám za vajíčko slepičku. Sdělí se s námi o své zásluhy a ctnosti, vloží naše dárky na zlatou misku své lásky, obleče nás, jako Rebeka oblekla Jakuba, v krásný šat svého prvorozeného a jediného Syna Ježíše Krista, to je v jeho zásluhy, kterými vládne. A tak jakožto její domácí a její služebníci, když jsme se zbavili všeho k její cti, budeme oblečeni ve dvojí šat: *Omnes domestici ejus vestiti sunt duplicibus*, v šat ozdoby, vůně, zásluhy a ctnosti Ježíšovy a Mariiny.

4. Dáti se takto přesvaté Panně, znamená cvičiti se v nejvyšším možném stupni bliženské lásky, neboť dáváme Marii, co máme nejdraž-

šího, aby toho použila podle své vůle k prospěchu živých i mrtvých.

5. Touto pobožností může si zajistiti duše své milosti a své zásluhy, ustanovujíc Marii jejich opatrovnicí. Může jí říci s důvěrou:

»Chraň má drahá Matko, má dobrotivá Velitelko, co jsem vykonala dobrého milostí tvého drahého Syna. Nejsem schopna to stříci pro svou slabost a nestálost, pro přečetnou zlobu svých nepřátel, kteří neustále na mne dorážejí. Běda, vidíme po všechny dny, jak padají cedry libanské do bahna, a z orlů, kteří se vznášeli až ke slunci, stávají se noční ptáci, tisíc spravedlivých padá po mé levici a deset tisíc po pravici. Má mocná a přemocná Panovnice, drž mě, abych nepadla, střež veškero mé dobro, aby mi je nerozkradli; svěřuji ti k uschování vše, co mám: *Depositum custodi!* –

Scio, cui credidi, vím dobře, kdo jsi, a proto se ti zcela svěřuji. Tys věrná Bohu a lidem, nedopustíš, aby se něco ztratilo z toho, co ti svěřuji. Tys mocná a nic ti nemůže uškodit ani tě oloupit o to, co máš v rukou.«

Ipsam sequens non devias, ipsam rogans non desperas, ipsam cogitans non erras; ipsa tenente non corruis, ipsa protegente non metuis,

ipsa duce non fatigaris, ipsa propitia pervenis. A na jiném místě: *Detinet Filium, ne percutiat; detinet diabolum, ne noceat; detinet virtutes, ne fugiant; detinet merita, ne pereant; detinet gratias, ne effluent.*⁴ To jsou slova svatého Bernarda, jež vyjadřují v podstatě, co jsem právě řekl. Kdybych měl jen tuto jedinou pohnutku, jež by mě povzbuzovala k této pobožnosti, že totiž je bezpečným prostředkem, zachovati se v milosti Boží a rovněž rozmnožovati ji ve mně, musel bych pro ni nadšeně horlit.

6. Tato pobožnost činí duši opravdu svobodnou svobodou dětí Božích. Když se z lásky k Marii stáváme otroky, tato drahá Velitelka z vděčnosti rozšiřuje nesmírně srdce a působí, že kráčíme obrovskými kroky na cestě Božích přikázání. Odstraňuje soustavně z duše soužení, zármutek a chorobnou úzkostlivost. Pán Ježíš naučil matku Anežku Ježíšovu⁵ právě této pobožnosti jako prostředku, jak se zbaviti hrozných útrap a zmatků, v nichž byla ponořena. »Staň se«, pravil jí, »otrokyní mé Matky«. Učinila to, a ihned přestaly její útrapy.

A bych dodal vážnosti této pobožnosti, musel bych se odvolati na všechny papežské bully a odpustky, listy biskupské k její po-

chvale, bratrstva založená k její cti, příklady mnohých světců a velkých osobností, kteří ji konali; ale pomímám to vše mlčením.

V. CVIČENÍ VNITŘNÍ

Řekl jsem za druhé, že tato pobožnost záleží v tom, že konáme všechny své skutky s Marií, v Marii, skrze Marii a pro Marii. Nestačí, že jsme se jednou dali Ježíši prostřednictvím Marie jako otroci. Nestačí ani, konáme-li to každý měsíc, každý týden. To by byla pobožnost příliš pomíjející a nepozvedala by duši k dokonalosti, kam je schopna ji pozvedati. Není ani příliš nesnadné vstoupiti do některého bratrstva nebo přijmouti navenek pobožnost, o níž mluvím, říkati některé ústní modlitby každý den, jak je předepsáno. Ale je velmi nesnadno vniknouti do ducha této pobožnosti, která činí duši vnitřně závislou a otrokyní přesvaté Panny a Ježíše skrze ni. Nalezl jsem mnoho osob, které se s podivuhodnou horoucností daly navenek do jejího svatého otroctví, ale nalezl jsem velmi zřídka, kdož by přijali ducha, a ještě méně, kdož vytrvali.

1. Podstatným cvičením této pobožnosti je konati všechny své skutky s Marií, to jest, vzíti svatou Pannu jako vzor naplněný vším, co

máme konat. Proto před započítím čehokoliv je třeba zříci se sebe a svých názorů, je třeba zničit se před Bohem v přesvědčení, že jsme ze sebe neschopni jakéhokoliv nadpřirozeného dobra a každé činnosti užitečné ke spáse. Musíme se utíkat k přesvaté Panně a spojit se s ní a s jejími úmysly, třebaš neznámými, musíme se spojit prostřednictvím Marie s úmysly Ježíše Krista, to jest nabídnouti se jako nástroj v ruku svaté Panny, aby ona působila v nás, aby ona působila z nás a pro nás, jak se jí bude zdát dobré k větší slávě jejího Syna, a skrze jejího Syna Ježíše Krista k slávě Otcově, takže přijímáme vnitřní život a duchovní činnost jen závisle na ní.

2. Musíme všechny své skutky konat v Marii, to jest, musíme si navykat pomalu vnitřní usebranosti, abychom v sobě utvořili podobu, duchovní obraz svaté Panny. Bude duši svatyňkou, aby v ní konala všechny své modlitby beze strachu, že bude odmítnuta; věží Davidovou, která by jí zabezpečila proti všem nepřítelům; rozžatou svítilnou, aby osvěcovala celé nitro a zapalovala božskou láskou, posvátným oltářem, aby viděla Boha v ní a s ní.

Maria konečně bude této duši jediným vším

po Bohu a její veškerou pomocí. Modlí-li se, modlí se v Marii. Přijímá-li Ježíše ve svatém přijímání, klade jej v Marii, aby se v ní těšil. Maria ho přijme s láskou, s úctou uloží, hluboce se mu klaní, dokonale ho miluje, těsně přivine k sobě a vzdá mu v duchu a pravdě mnohé úsluhy, jež jsou neznámy nám v hustých temnotách. Jestliže jedná tato duše, jedná v Marii, jestliže odpočívá, činí to v Marii, a všude a ve všem vzbuzuje úkony zřeknutí se sebe.

3. Jest ještě třeba, abychom vždy šli k Pánu Ježíši skrze Marii, prostřednictvím její přímluvy a její důvěry u něho, abychom se nikdy nemodlili k němu sami.

4. Konečně musíme konati všechny své skutky pro Marii, to znamená, že jsme-li otroky této vznešené kněžny, je spravedlivo, abychom konali všechno pro ni, abychom pracovali jen pro ni, pro její zisk a její slávu. Ne, že bychom ji chápali jako poslední cíl svých služeb, jímž jest Ježíš Kristus, nýbrž jako cíl blízký a jako snadný prostředek, jak dojít k Ježíši. Tato duše se musí ve všem, co koná, zřici samolásky, která se nabízí téměř vždy neznatelným způsobem za poslední cíl, a opakovati často z hloubi srdce: Ó drahá Velitelko, pro tebe jdu tam nebo onam,

konám to neb ono, snáším tuto bolest, toto bezpráví! Varuj se, vyvolená duše, domnívati se, že je dokonalejší jíti přímo k Ježíši, přímo k Bohu ve skutcích a úmyslech! Chceš-li k němu jíti bez Marie, budou míti tvé skutky menší cenu, kdežto jdeš-li prostřednictvím Marie, působí Maria v tobě, a proto tvé skutky budou vznešenější a hodnější Boha.

Ještě více se chraň působiti si násilí, abys cítila a ochutnávala, co pravíš a konáš. Mluv a konej vše v čisté víře, jakou měla Maria na zemi, a že ti to udělí časem. Nechej, ubohá otrokyně, své Paní jasné zření na Boha, vytržení radosti, rozkoše, bohatství, a přijmi pro sebe jen pouhou víru, plnou bolestí, roztržitostí, únav, vyprahlostí a řekni: Amen, staň se, co chce Maria, má Velitelka v nebesích.

Ó, nikterak se nermuť, jestliže se netěšíš stále ze sladké přítomnosti svaté Panny ve svém nitru. Tato milost není dána všem, a jestliže Bůh obšťastní některou duši velkým milosrdenstvím, může je velmi snadno ztratit, není-li věrná časté usebranosti. A jestliže se ti toto neštěstí přihodilo, vrať se klidně a odpros uctivě svou Velitelku.

Zkušenost tě naučí nekonečně více, než já ti

pravím, a jsi-li věrná tomuto maličku, jemuž tě učím, nalezneš tolik bohatství a milostí v tomto cvičení, že budeš uchváćena a celá naplněna radostí. Pracujme tedy, drahá duše, a snažme se, aby touto pobožností věrně konanou byla duše Mariina v nás, aby oslavovala Pána, aby duch Mariin byl v nás a jásal v Bohu, svém Spasiteli. To jsou slova sv. Ambrože: *Sit in singulis anima Mariae, ut magnificet Dominum; sit in singulis spiritus Mariae, ut exsultet in Deo.* A nedomnívejme se, že je slavnější a šťastnější přebývati v lůně Abrahamově, nazvaném ráj, než v lůně Mariině, poněvadž si v něm Bůh postavil trůn. To jsou slova učeného kněze Guerrica: *Ne credideris majoris esse felicitatis habitare in sinu Abrahae, qui Paradisus, quam in sinu Mariae, in quo Dominus posuit thronum suum.*

VI. PLODY TOHOTO ZASVĚCENÍ

Tato pobožnost, věrně konaná, dává nesmírně vzácné plody. Když život Mariin je zakořeněn v duši, nežije už jaksí duše, nýbrž Marie žije v ní; duše Mariina se stane takřka její duší. Vždyť, je-li Maria nevýslovnou, ale skutečnou milostí Královnou v duši, jaké divy v ní koná! Protože je vykonavatelkou velikých divů, zvláště uvnitř, pracuje tam tajně, i od duše nepoznána, jež by svým poznáním ničila krásu jejich děl.

Protože je všude Pannou plodnou, přináší do každého nitra čistotu srdce a těla, čistotu v úmyslech, záměrech, plodnost v dobrých skutcích. Nemysli, drahá duše, že Maria, nejplodnější ze všech čistých tvorů, jež zrodila i Bohočlověka, zůstává v duši věrné nečinna. Působí, že žije neustále v Ježíši a Ježíš Kristus v ní. *Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis.*⁶

Jestliže Ježíš Kristus je tak plodem Mariiným v každé duši zvlášť jako pro všechny lidi všeobecně, je to zvláště v duši, kde přebývá

tato přesvatá Panna, že Ježíš Kristus je jejím plodem a veledílem. Konečně se stává této duši vším po Ježíši Kristu. Osvěcuje jejího ducha svou čistou vírou, prohlubuje její srdce svou pokorou, rozšiřuje a zapaluje svou láskou, očišťuje svou čistotou, zušlechťuje a zvyšuje svým mateřstvím. Ale nač se zdržuji? Jen zkušenost naučí těmto divům Mariiným, divům neuvěřitelným pro pyšné učence a i pro většinu pobožných lidí.

Nemohli bychom říci, že jako po prvé přišel Bůh na svět prostřednictvím Marie v pokoření a zničení, že právě tak prostřednictvím Marie přijde Bůh po druhé, jak celá Církev očekává, aby vládl všude a soudil živé i mrtvé? Kdo ví, jak se to stane a kdy se to stane? Ale vím dobře, že Bůh, jehož myšlenky jsou od našich vzdáleny více než nebe od země, přijde v době a způsobem nejméně očekávaným lidmi i nejucenenějšími a nejvzdělanějšími v Písmě svatém, které je v této věci velmi temné. Musíme rovněž věřit, že na konci časů, a snad dříve, než myslíme, vzbudí Bůh velké lidi, naplněné Duchem svatým a zcela oddané úctě Mariině, jejichž prostřednictvím vykoná tato přesvatá Panovnice obrovské divy ve světě, aby zde

zničila hřích a na království zkaženého světa založila království Ježíše Krista, svého Syna. A právě touto pobožností k přesvaté Panně, kterou jen velmi krátce naznačuji ve své slabosti, dokážou tyto svaté osoby všechno.

VII. VNĚJŠÍ CVIČENÍ V TĚTO POBOŽNOSTI

Kromě vnitřního cvičení v této pobožnosti, o němž jsem právě mluvil, jsou vnější cvičení, a ani ta nesmíme opomíjeti a zanedbávati.

První je, dáti se Ježíši Kristu některý význačný den rukama Mariinýma, jejímiž otroky se stáváme. Přijímati tohoto dne na tento účel a strávití jej v modlitbě. Toto zasvěcení obnovíme alespoň každého roku téhož dne.

Druhé: dáti svatě Panně po všechna léta ve stejný den malou daň na znamení otroctví a závislosti; takovou oběť dávali vždy otroci svým pánům. Tímto poplatkem je buď nějaké umrtvení, nebo nějaká almužna, nebo nějaká pouť, některé modlitby. Blahoslavený Marin podle výpovědi svého bratra svatého Petra Damiána veřejně se bičoval každého roku téhož dne u oltáře svatě Panny. Nepřikazujeme ani neradíme tuto horlivost, ale nedáváme-li Marii mnoho, musíme jí obětovat, co jí nabízáme, se srdcem pokorným a vděčným.

Třetí: slaviti po všechna léta se zvláštní zbož-

ností svátek *Zvěstování*, jenž je hlavním svátkem této pobožnosti, založení ke cti a následování závislosti, kterou na se bere tohoto dne věčné Slovo z lásky k nám.

Čtvrté vnější cvičení je: modliti se každý den – avšak nezavazujeme se k tomu pod hříchem – Korunku svatě Panny, skládající se ze tří Otčenášů a dvanácti Zdrávasů, modliti se často Magnificat, jedinou to píseň, kterou máme od Marie, abychom poděkovali Bohu za jeho dobrodiní a vyprosili si nová. Zvláště nesmíme zapomenout pomodlit se je po sv. přijímání jako díkučinění. Učený Gerson nám praví, že Panna Maria se je sama modlila často a zvláště po svatém přijímání. Učený Benzoni, vykládá Magnificat, uvádí mnoho zázraků, vykonaných jeho mocí. Praví, že ďáblové se chvějí a utíkají, když slyší tato slova: *Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.*⁷

Páté cvičení je: modliti se zbožně Zdrávas Maria. Věrní otroci Ježíšovi v Marii musí rádi často se modliti tuto modlitbu, jejíž cenu a záslužnost, vznešenost a nutnost dosti neznáme. Zdrávas Maria je nebeská rosa, která svlažuje naši duši a zúrodňuje ji pro všechny ctnosti.

Duše, která nebyla svlažena touto modlitbou, nepřináší plody, dává pouze trní a bodláčí... Vyvolené duše, pochopte, že Zdravas Maria je nejkrásnější ze všech modliteb po Otčenáši. Je to nejdokonalejší pozdrav, jaký můžete učinit Marii, poněvadž je to pozdrav, který jí poslal Nejvyšší po archandělu, aby získal její srdce. Zdravas Maria, dobře pomodlené, zahání na útěk ďábla, je kladivem, které ho drtí. Zdravas Maria je posvěcením duše, radostí andělů, melodií předurčených, písní Nového Zákona, rozkoší Mariinou, slávou nejsvětější Trojice, Zdravas Maria je láskyplným polibkem, který vtiskujeme Marii, je rdící se růží, kterou jí přinášíme, je vzácnou perlou, kterou jí podáváme, je pohárem ambrosie a božského nektaru, jež jí dáváme. – Všechna tato přirovnání jsou od svatých.

Prosím vás tedy snažně pro lásku, kterou vás nosím v Ježíši a Marii, abyste se nespokojili modlitbou Korunky svaté Panny, nýbrž abyste se modlili i růženec, alespoň pětidesátkový a patnáctidesátkový, máte-li kdy, každý den, a v hodinu smrti budete dobrořečiti dni a hodině, kdy jste mi uvěřili. A když jste zasívali v požehnáních Ježíše a Marie, budete

i sbíratí z věčných požehnání v nebesích: Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus et metet.

ZÁSVĚTNÁ MODLITBA K P. MARIÍ

Ó Panovnice, ó Matko má, Tobě se zcela odevzdávám, a na důkaz, že jsem se zcela oddal Tvé službě, věnuji a zasvěcuji Ti dnes oči své a uši své, ústa, ruce a srdce své a sebe úplně celého. A poněvadž Tvůj jsem, ó Matko dobrotivá, ochraňuj, opatruj a zastávej mne jako vlastnictví a majetek svůj. Amen.

STROM ŽIVOTA,
*jeho pěstování a vzrůst, neboli naučení, co činit,
aby Maria žila a kralovala v nás.*

Pochopilas, vyvolená duše, ve světle Du-
cha svatého, co jsem právě řekl? Jestliže
pochopila, děkuj Bohu; je to tajemství
neznámé téměř celému světu. Nalezla-lis po-
klad ukrytý na poli Mariině, vzácnou perlu
z evangelia, musíš vše prodat, abys ji získala,
musíš se obětovat v ruce Mariiny, ztratit se
šťastně v ní, abys tam našla samého Boha.

Jestliže Duch svatý zasadil ti v duši pravý
strom života, to je pobožnost, kterou jsem ti
právě vysvětlil, musíš jej velmi pečlivě pěst-
vat, aby ti dal plod svým časem. Tato pobožnost
je hořčičným zrnem, o kterém se mluví v evan-
geliu, které jsouc nejmenší mezi semeny, vy-
růstá přece ve velký strom, vyhánějící vysoko
svůj kmen, takže nebeští ptáci, to jest předur-
čení, si stavějí hnízda v jeho větvích, ukládají
se do jeho stínu proti žáru slunce a skrývají se
na něm bezpečně proti dravým šelmám.

Zde máš, vyvolená duše, způsob, jak ho
pěstovati.

1. Když je tento strom zasazen ve věrném srdci, chce býti docela vystaven větru, bez jakékoliv lidské opory; tento strom, jsa božský, chce být vždy bez tvora, který by mu mohl brániti povznést se k svému původci, to je Bohu. Nesmíme se proto opírat o svou dovednost nebo své přirozené schopnosti, o důvěru v sebe nebo ochranu lidí, nýbrž musíme se utíkat k Marii a počítati jen na její pomoc.

2. Je třeba, aby duše, v níž je zasazen tento strom, neustále se jím zaměstnávala jako dobrý zahradník, střežíc jej a ošetřujíc jej. Neboť tento strom je živý a má přinést plod života, proto chce býti dobře vzděláván a ošetřován ustavičnou péčí. A to činí duše, která se chce stát svatou: myslí naň často, činí jej hlavním předmětem svého zaměstnání.

3. Je třeba otrhati a ořezati trny a bodláky; mohly by časem udusiti tento strom a brániti mu přinášeti ovoce. To znamená, že třeba věrně odřezávati a odstraňovati mrtvením všechny neužitečné radosti, třeba si činiti násilí, abychom nežili životem smyslovým, třeba křivovat své tělo, zachovávat mlčení, vyhýbat se všem zbytečným stykům s tvory.

4. Musíme bdíti, aby housenky neuškodily

tomuto stromu. Housenky jsou samoláska, láska k pohodlí, radosti pouze přirozené, jež požívajíce květy a zelené listy, ničí krásnou naději, že strom přinese ovoce, neboť samoláska a láska k Marii se nijak nemohou shodnout.

5. Nesmíme připustit, aby se přiblížily šelmy. Ty šelmy jsou hříchy; mohly by přivoditi stromu života smrt pouhým dotekem. Ani jejich dech jej nesmí proniknout, totiž lehké hříchy, jež jsou vždy velmi nebezpečné, jestliže se o ně nestaráme.

6. Je třeba zalévati často božský strom horlivým konáním úkonů zbožnosti, zpovědi, přijímání a jiných veřejných i soukromých modliteb; bez nich by tento strom přestal nésti ovoce.

7. Není třeba se trápati, jestliže se vítr prudce opírá do tohoto stromu, neboť je třeba, aby vítr pokušení jím klátil a snažil se jej strhnouti, aby přivaly sněhu a ledu jej obklopily, by jej zničily; to znamená, že tato pobožnost k pře-svaté Panně bude napadána a ubíjena, ale nemusíme se nic báti, jen když ji budeme vytrvale pěstovat.

Vyvolená duše, pěstuješ-li takto svůj strom života nově zasazený v sobě Duchem svatým,

ujišťuji tě, že zakrátko vzroste vysoko, takže nebeští ptáci budou v něm přebývati a stane se tak dokonalým, že nakonec v pravý čas vydá svůj slavný a milostný plod, totiž milého a velebného Ježíše, jenž vždy byl a vždy bude jediným plodem Mariiným.

Šťastná je duše, v které je zasazena Maria, strom života. Šťastnější duše, v které mohla již vzrůst a rozkvést. Přeshťastná, v které přináší svůj plod. Ale nejšťastnější ze všech je ta duše, jež chutná a uchovává svůj plod až do smrti a po věky věkův. Tak se staň!

Qui tenet, teneat!

POZNÁMKY

Dílko Sv. Ludvíka Grigniona »Le secret de Marie« je psáno ve formě listu; nemá tedy v originálu rozdělení na kapitoly.

Rozdělil jsem je pro snadnější přehled.

1. Zdrávas, hvězdo mořská, Na Hlubinu III, 221.
2. Ó Stvořiteli Duchu, přijď, Na Hlubinu III, 1.
3. Nikoliv přirozeností, nýbrž posvěcující milostí, která je skutečným účastenstvím v životě Božím.
4. »Kráčíš-li za ní, nesejdeš s cesty, prosíš-li ji, nemusíš zoufati, rozjímáš-li o ní, nechybujeteš; drží-li tě, stojíš pevně, chrání-li tě, jsi beze strachu, vede-li tě, kráčíš bez únavy, je-li ti milostiva, dojdeš cíle. – Zdržuje Syna, aby netrestal, zdržuje ďábla, aby neškodil; udržuje ctnosti, by se nerozprchly, chrání zásluhy, by se neztratily, střeží milosti, aby neunikly.« Sv. Bernard, Chvály panenské Matky. Dominikánská edice Krystal v Olomouci, 1938.
5. Řeholnice z řádu sv. Dominika; zemřela v pověsti svatosti roku 1634 v klášteře v Langeac v Auvergni.
6. »Dítky moje, s nimiž jsem opět v bolestech porodních, až by se Kristus utvářil ve vás.« Sv. Pavel, List ke Gal. IV, 19.
7. »Učinil mocné věci ramenem svým, rozpýlil pyšné smýšlením srdce jejich.« Lukáš I, 51.–6., verš »Velebí duše má Hospodina...«

O B S A H

I. Úvod. Cíl života	7
II. Potřeba dokonalé pobožnosti k Panně Marii	10
III. Pravá pobožnost k Panně Marii	19
IV. Vznešenost této pobožnosti	23
V Cvičení vnitřní	29
VI. Plody tohoto zasvěcení	34
VII. Vnější cvičení v této pobožnosti	37
Zásvětná modlitba k P. Marii	40
Strom života, jeho pěstování a vzrůst, neboli naučení, co činit, aby Maria žila a kralovala v nás.	41

DOMINIKÁNSKÁ EDICE KRYSTAL

Olomouc, Slovenská 14

Svazek 3.

Sv. Ludvík M. Grignon

z Montfortu

TAJEMSTVÍ MARIINO

4. vydání

Přeložil

Reginald M. Dacík O. P.

Vytiskla Valašská tiskárna

ve Valaš. Meziříčí

L. P. 1947